

БЕКІТІЛДІ

«Өзін-өзі реттейтін Қазақстан
бағалаушылар қауымдастығының
ұйымы» бағалаушылар палатасының
Президиум шешімімен

2018 жылғы 27 желтоқсанындағы №22 хаттамасы

«Өзін-өзі реттейтін Қазақстан бағалаушылар қауымдастығының ұйымы» бағалаушылар Палатасының

Бағалаушылардың іскерлік және кәсіби әдебінің үлгілік кодексі

1. Осы Бағалаушылардың іскерлік және кәсіби әдебінің үлгілік кодексі (бұдан әрі – Кодекс) "Қазақстан Республикасындағы бағалау қызметі туралы" Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес әзірленді және өзінің кәсіби міндеттерін орындаған кезде бағалаушылардың іскерлік және кәсіби әдебіне қойылатын талаптарды анықтайды.

2. Кодекстің мақсаты бағалаушылардың адалдығы, ашықтығы мен кәсіпқойлығына қоғамдық сенімді қамтамасыз ету, барлық бағалаушылардың тәуелсіз бағалауды сапалы орындауға күш-жігерін біріктіру болып табылады.

3. Бағалау қызметін жүзеге асырған кезде бағалаушы:

бағалау қызметі саласындағы заңнаманы, Қазақстан Республикасының өзге де нормативтік құқықтық актілерін және бағалау стандарттарын басшылыққа алады;

кәсіби ар-намысы мен қадір-қасиетіне қамқорлық жасайды, бағалаушының беделіне нұқсан түсіретін және оның қызметіне деген қоғамның сенімін бұзатын әрекеттерді жасауды болдырмайды;

кәсіби міндеттерін абыроймен атқарады.

4. Кодекс мақсаттарына қол жеткізу үшін бағалаушы мынадай қағидаттарды сақтайды:

1) адалдық.

Бағалаушының адалдығы оның кәсіби және жеке мінез-құлық нормаларын ұстануын, өзінің тұжырымдары мен шешімдерінде әділдікті сақтай отырып, өз жұмысын білікті, адал орындауын білдіреді;

2) объективтілік.

Бағалаушы мүдделер қақтығысына жол бермейді және кәсіби қызметті тәуелсіз және әділ жүзеге асырады. Заңды және объективті ақпарат оның тұжырымдары мен қорытындылары үшін негіз болып табылады, бірақ оған қарсы бағытталған немесе оған көрсетілген қысым емес;

3) құзыреттілік.

Бағалаушының жұмысты білікті кәсіби орындауды қамтамасыз етуі үшін кәсіби білімі, дағдылары мен тәжірибесі болады, осы деңгейді ұстап тұрады және кәсіби қызметтер көрсету кезінде қолданыстағы техникалық және кәсіби стандарттарға, Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес әрекет етеді.

Егер бағалаушының ұсынылған бағалау тапсырмасының құзырлы орындалуы үшін кәсіби білімі мен қажетті тәжірибесі болмаса, бағалаушы мұндай тапсырмадан бас тартады;

4) кәсіби мінез-құлық.

Қолданыстағы құқық талаптарына, техникалық және кәсіби стандарттарға сәйкес жұмысты орындау, қоғамдық мүдделерде әрекет ету және кәсібіне кір келтіретін кез келген жағдайларды болдырмау;

5) құпиялылық.

Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген жағдайларды қоспағанда, кәсіби және іскерлік қатынастар нәтижесінде алынған ақпараттың құпиялығын сақтау және үшінші тұлғаларға мұндай ақпаратты жария етпеу және оны жеке басының басымдығына немесе үшінші тұлғалардың басымдықтарына пайдаланбау.

Құпиялылық қағидатын сақтау қажеттілігі бағалаушы мен бағалауға тапсырыс беруші арасындағы қарым-қатынас аяқталғаннан кейін де сақталады.

5. Бағалаушы:

1) өзінің кәсіби біліктілігінің деңгейі туралы жалған ақпарат бермейді;

2) егер бағалаушы жалған немесе жаңылыстыратын жүгінімді немесе ақпаратты қамтиды деп ұйғарса, өзін бағалау туралы есеппен, басқа бағалау нәтижелеріне сілтемемен байланыстырмайды;

3) бағалау қызметтерін тұтынушыларды жаңылыстыратын ақпаратты бағалауды жүргізу үшін қажет ақпаратты жасырмайды немесе әдейі бұрмаламайды;

4) бір мезгілде активті сатып алушы жағынан, сол сияқты сатушы жағынан бағалау жүргізбейді;

5) бағаланатын мүліктік мүдде үшін өзара бәсекелес екі немесе одан да көп тараптар үшін бағалау жүргізбейді;

6) консультация қарыз алушыға да көрсетілген кезде кредитор жағынан бағалау жүргізбейді;

6. Қағидаттарды сақтауға әсер ететін жағдайлар немесе қарым-қатынастар мынадай санаттарға бөлінген:

1) дербес мүдде – кәсіби бағалаушының құн туралы пікіріне бұрмалау жағына ықпал ететін бағалаушының немесе оның отбасы мүшелерінің қаржылық немесе басқа мүддесі;

2) мүдделер қақтығысы қаупі – екі немесе одан да көп тапсырыс берушінің бағалау нәтижелеріне қатысты қарама-қайшы немесе қақтығысты мүдделері бар;

3) мүддені ілгерілету қаупі – кәсіби бағалаушы тапсырыс немесе жұмыс берушінің ұстанымын объективтілік ымыраға ұшырайтындай дәрежеге ілгерілетеді;

4) туыстық немесе жақындық қаупі, соның салдарынан бағалаушы олардың мүдделеріне немесе жұмысына неғұрлым адал болатын тапсырыс берушімен немесе жұмыс берушімен тығыз қарым-қатынастар;

5) қорқыту қаупі – бағалаушы сыртқы қауіп (бопсалау) себебінен өзінің кәсіби қызметін орындаудан жалтарады немесе жұмысын объективті орындамайды.

Осы тармақтың бірінші бөлігінде көрсетілген қағидаттарды сақтауға әсер ететін жағдайлар немесе қарым-қатынастар болған кезде бағалаушы бағалауға тапсырманы орындаудан және бағалау бойынша жұмыстарды орындауға қатысудан бас тартады.

7. Бағалаушы іскерлік және кәсіби Кодекс нормаларын бұзған жағдайда, «Қазақстан Республикасындағы бағалау қызметі туралы» Қазақстан Республикасының заңына сәйкес тәртіптік жауапкершілікке тартылады.